

คำหมายอากาศเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูหนาว

ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ออกประกาศวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2560

สภาวะอากาศทั่วไป

ฤดูหนาวของประเทศไทยปีนี้ คาดว่า

- บริเวณประเทศไทยตอนบน ฤดูหนาวจะเริ่มต้นประมาณกลางสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนตุลาคม 2560 และสิ้นสุดประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2561
- อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบน จะสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย ประมาณ $20-21^{\circ}\text{C}$. (ค่าปกติ 19.9°C .) แต่จะมีอากาศหนาวเย็นกว่าปีที่ผ่านมา (ปีที่ผ่านมา 21.7°C .) สำหรับอุณหภูมิต่ำที่สุดของประเทศจะอยู่บริเวณตอนบนของทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ $7-8^{\circ}\text{C}$. ส่วนอุณหภูมิต่ำที่สุดบริเวณกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ $15-16^{\circ}\text{C}$.
- ช่วงเวลาที่มีอากาศหนาวเย็นที่สุดจะอยู่ประมาณครึ่งหลังของเดือนธันวาคมถึงประมาณปลายเดือนมกราคม
- บริเวณยอดดอย ยอดภู และเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดและมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้
- สำหรับบริเวณภาคใต้ จะมีอากาศเย็นในบางแห่งส่วนมากตอนบนของภาค และยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่น โดยเฉพาะเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ส่วนมากทางฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง สำหรับคลื่นลมในทะเลอ่าวไทยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ บางช่วงมีคลื่นสูง 2-4 เมตร ส่วนทะเลอันดามันมีคลื่นสูง 1-2 เมตร

คำหมายลักษณะอากาศ

ประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก)

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไปกับมีอากาศหนาวบางแห่ง ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีอากาศเย็นหลายพื้นที่ กับมีฝนฟ้าคะนองหลายพื้นที่ในบางวัน และอาจมีลมกระโชกแรงในบางแห่ง เนื่องจาก มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดปกคลุมประเทศไทยตอนบนเกือบตลอดช่วง ประกอบกับบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะๆ โดยจะมีกำลังค่อนข้างแรงเป็นบางช่วง

สำหรับช่วงเดือนธันวาคมถึงปลายเดือนมกราคม อากาศจะหนาวเย็นลงอีก โดยจะมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไป กับมีอากาศหนาวจัดบางแห่งในบางวันทางตอนบนของทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดกับมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้ เนื่องจาก มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือยังคงพัดปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับบริเวณความกดอากาศสูงกำลังแรงจากประเทศจีนจะแผ่เสริมลงมาปกคลุมประเทศไทยเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง

จากนั้นจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลักษณะอากาศอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้นกับมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน แต่บริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า เนื่องจาก บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนจะมีกำลังอ่อนลง

ภาคใต้

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงประมาณต้นเดือนมกราคม จะมีฝนตกชุกหนาแน่น โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป จะมีฝน 60-80 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง สำหรับทะเลบริเวณอ่าวไทยคลื่นลมจะมีแรงกำลังแรงเป็นระยะๆ ในบางช่วงจะมีคลื่นสูง 2-4 เมตร ส่วนทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1-2 เมตร เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้ โดยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ประกอบกับ ในบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านภาคใต้ตอนบน ภาคใต้ตอนกลาง และภาคใต้ตอนล่าง ประมาณเดือนตุลาคม พฤศจิกายน และธันวาคม ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนตัวผ่านภาคใต้ได้

จากนั้นจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้จะมีกำลังอ่อนลง และจะเปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมแทน

รายละเอียดตามภาคต่างๆ

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป และมีอากาศหนาวบางแห่ง โดยเฉพาะตอนบนของภาค กับจะมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองหลายพื้นที่ในบางวัน และอาจมีลมกระโชกแรงในบางแห่ง

สำหรับช่วงเดือนธันวาคมถึงปลายเดือนมกราคม จะมีอากาศหนาวเย็นลงอีก โดยจะมีอากาศหนาวเย็นทั่วไป และมีอากาศหนาวจัดบางแห่งในบางวัน โดยเฉพาะตอนบนของภาค บริเวณจังหวัดเชียงราย พะเยา ลำปาง น่าน เลย สกลนครและนครพนม กับมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางช่วง สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งบริเวณเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ในบางช่วง

จากนั้นจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ จะมีฝนฟ้าคะนองหลายพื้นที่ และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน แต่ยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า

ภาคกลางและภาคตะวันออก

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน จะมีอากาศเย็นหลายพื้นที่ โดยเฉพาะตอนบนของภาค กับมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองหลายพื้นที่ในบางวัน และอาจมีลมกระโชกแรงในบางแห่ง

จากนั้นในช่วงเดือนธันวาคมและเดือนมกราคม จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป ละมีอากาศหนาวบางพื้นที่ในบางวัน โดยเฉพาะตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขา กับจะมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางช่วง

จากนั้นจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และมีหมอกหนาหลายพื้นที่ จะมีอากาศร้อนในตอนกลางวัน แต่สำหรับทางตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขายังคงมีอากาศเย็นในตอนเช้า

ภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย)

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงประมาณต้นเดือนมกราคม จะมีฝนตกชุกหนาแน่น โดยเฉพาะตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป จะมีฝนร้อยละ 60-80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง โดยเฉพาะเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ซึ่งจะก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง สำหรับคลื่นลมจะมีกำลังแรง โดยจะมีคลื่นสูง 2 – 4 เมตรในบางช่วง

จากนั้นจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง แต่ทางตอนล่างของภาคยังคงมีฝนร้อยละ 30-40 ของพื้นที่ และมีฝนหนักบางแห่งในบางวัน

ภาคใต้ฝั่งตะวันตก (ฝั่งทะเลอันดามัน)

ช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 40-60 ของพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ กับมีฝนหนักบางแห่ง สำหรับคลื่นลมในทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1-2 เมตร

จากนั้นจนถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยจะมีฝนร้อยละ 10 ของพื้นที่

ข้อควรระวัง

1. ในช่วงเดือนตุลาคม บริเวณภาคกลางและภาคตะวันออกจะยังคงมีฝนตกต่อเนื่อง ประกอบกับในบางช่วงจะมีน้ำทะเลหนุนสูง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดน้ำท่วมและน้ำล้นตลิ่งได้ในบางพื้นที่

2. ในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม มักมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้ตอนล่าง แล้วอาจทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุหมุนเขตร้อน (พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อนหรือไต้ฝุ่น) และมีโอกาสสูงที่จะเคลื่อนผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคใต้ของประเทศไทย ทำให้บริเวณภาคใต้มีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง กับมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงและมีคลื่นจัด ความสูงของคลื่น 2 – 4 เมตร เกษตรกรจึงควรติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา ของกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

3. ในเดือนธันวาคมและมกราคม บริเวณยอดดอยหรือยอดภูอาจเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ และมักมีหมอกหนาเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกษตรกรจึงควรระมัดระวังการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้รถยนต์บนทางหลวงไว้ด้วย

4. ในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ อาจมีคลื่นกระแสลมตะวันตก เคลื่อนตัวจากประเทศเมียนมาผ่านประเทศไทยตอนบนซึ่งจะทำให้ช่วงดังกล่าวเกิดฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรงและอาจมีลูกเห็บตกได้ในบางพื้นที่

คาดหมายอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย(องศาเซลเซียส)ตามภาคต่างๆของประเทศไทยช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2560-2561

ภาค	พฤศจิกายน 2560	ธันวาคม 2560	มกราคม 2561	1-15 กุมภาพันธ์ 61
เหนือ	ตอนบน 18-20 ตอนล่าง 20-22	ตอนบน 15-17 ตอนล่าง 17-19	ตอนบน 14-16 ตอนล่าง 16-18	ตอนบน 15-17 ตอนล่าง 17-19
ตะวันออก/เหนือ	ตอนบน 19-21 ตอนล่าง 21-23	ตอนบน 16-18 ตอนล่าง 18-20	ตอนบน 15-17 ตอนล่าง 17-19	ตอนบน 16-18 ตอนล่าง 18-20
กลาง	22-24	20-22	19-21	21-23
ตะวันออก	23-25	21-23	20-22	21-23
ใต้ฝั่งตะวันออก	23-25	22-24	21-23	21-23
ใต้ฝั่งตะวันตก	23-25	22-24	22-24	22-24

คาดหมายฝนของประเทศไทยช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2560-2561

ภาค	พฤศจิกายน 2560	ธันวาคม 2560	มกราคม 2561	1-15 กุมภาพันธ์ 61
เหนือ	ฝน 10 % ของพื้นที่	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก/เหนือ	ฝน 10 % ของพื้นที่	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
กลาง	ฝน 10-20 % ของพื้นที่	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก	ฝน 20-30 % ของพื้นที่	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ใต้ฝั่งตะวันออก	ฝน 60-80 % ของพื้นที่ หนัก-หนักมาก ตั้งแต่ จ.ชุมพรลงไป	ฝน 60-80 % ของพื้นที่ หนัก-หนักมาก ตั้งแต่ จ.สุราษฎร์ธานีลงไป	ฝน 30-40 % ของพื้นที่ หนักบางแห่ง ทางตอนล่างของภาค	ฝน 10-20 % ของพื้นที่ ทางตอนล่างของภาค
ใต้ฝั่งตะวันตก	ฝน 40-60 % ของพื้นที่ หนักบางแห่ง	ฝน 20-30 % ของพื้นที่	ฝน 10 % ของพื้นที่	ฝน 10 % ของพื้นที่

หมายเหตุ

- เกณฑ์อุณหภูมิต่ำสุดในช่วงฤดูหนาว

อากาศเย็น	หมายถึง	16.0 - 22.9 °ซ.
อากาศหนาว	”	8.0 - 15.9 °ซ.
อากาศหนาวจัด	”	ต่ำกว่า 8.0 °ซ.

- เกณฑ์ฝน

ฝนตกหนัก	หมายถึง	ฝนที่ตกมากกว่า 35.1 มม. - 90.0 มม.
ฝนตกหนักมาก	”	ฝนที่ตกมากกว่า 90.1 มม. ขึ้นไป

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อการเกษตร

ในช่วงฤดูหนาวบริเวณประเทศไทยตอนบนจะมีปริมาณและการกระจายของฝนลดลงกว่าระยะที่ผ่านมา เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ในช่วงที่มีฝนตกน้อย ระยะนี้จะมีแดดจัด เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้งเป็นเวลานาน หากมีความจำเป็นต้องทำงานกลางแจ้งควรสวมเสื้อผ้าให้มิดชิดเพื่อป้องกันผิวหนังไหม้เกรียม และดื่มน้ำบ่อยๆ เพื่อป้องกันร่างกายขาดน้ำ สำหรับในระยะต้นฤดูหนาวอุณหภูมิต่ำสุดจะเริ่มลดลง สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง เกษตรกรควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย ส่วนผู้ที่มีโรคประจำตัวควรปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์อย่างเคร่งครัด และในช่วงที่มีอากาศเย็น เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ และโรคผิวหนังด้วย และเนื่องจากสภาพอากาศที่แห้งในช่วงฤดูหนาวประกอบกับบางช่วงอาจมีลมแรง โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบน เกษตรกรควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก และหลีกเลี่ยงการจุดไฟในพื้นที่เพาะปลูก หากมีความจำเป็นต้องจุดไฟเพื่อใช้งานควรดับให้สนิททุกครั้งหลังจากใช้งานเสร็จแล้ว สำหรับในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศแห้งทำให้น้ำระเหยมาก เกษตรกรควรให้น้ำแก่พืชอย่างเหมาะสม และลดการระเหยของน้ำ โดยคลุมดินด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น แต่ควรคลุมให้ห่างจากโคนต้นพืช เพื่อป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืชที่อาศัยอยู่ในกองวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ดังกล่าวแพร่ไปสู่ต้นพืช สำหรับในช่วงที่ความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมในระยะแรกๆอาจมีฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งขณะฝนฟ้าคะนอง และหลีกเลี่ยงการเข้าใกล้สิ่งปลูกสร้างที่ไม่แข็งแรง ต้นไม้ใหญ่ ตลอดจนป้ายโฆษณาต่างๆ ขณะฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ส่วนพื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชในระยะนี้ควรเลือกปลูกพืชที่อายุการเก็บเกี่ยวสั้นและใช้น้ำน้อย เนื่องจากระยะต่อไปจะเป็นช่วงแล้ง ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย ส่วนในบางช่วงอาจมีหมอกหนาโดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงอ่อนกำลังลง เกษตรกรควรใช้รถใช้ถนนด้วยความระมัดระวัง โดยเฉพาะรถที่ใช้ทางด้านการเกษตรหากต้องวิ่งบนถนนหลวงในตอนกลางคืนหรือในช่วงที่หมอกลงจัดควรสำรวจสัญญาณไฟหน้าและไฟท้ายให้สามารถสังเกตเห็นได้ในระยะไกล เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากในช่วงฤดูหนาวอากาศจะจืด เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ และหญ้าแห้งเป็นต้น เพราะควันไฟจะไม่สามารถลอยขึ้นไปในชั้นบรรยากาศได้ แต่จะแผ่ปกคลุมบริเวณใกล้เคียง เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการสัญจรบนถนนหนทาง สำหรับภาคใต้ ในฤดูหนาวจะเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าวจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางด้านตะวันตก กับจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง และในช่วงที่มรสุมมีกำลังแรงทำให้คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยมีกำลังแรงขึ้น เกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งควรระวังป้องกันคลื่นลมแรงซัดเข้าหาฝั่งด้วย ส่วนชาวเรือและชาวประมงควรเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือ และในช่วงที่มีคลื่นลมแรงเรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยา อย่างใกล้ชิด

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงและสัตว์น้ำ

สำหรับเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูหนาว เนื่องจากในบางช่วงสภาพอากาศเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบนทำให้ในช่วงแรกจะมีฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้น เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งแจ้งขณะฝนฟ้าคะนอง ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง เกษตรกรควรควบคุมอุณหภูมิภายในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อย่าให้เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย และควรหมั่นสังเกตสัตว์เลี้ยง หากพบตัวที่เป็นโรคควรรีบแยกออกจากกลุ่มแล้วทำการรักษา เพื่อไม่ให้เชื้อโรคแพร่ไปยังตัวอื่นๆ และควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ที่ป่วยและสารคัดหลั่งจากสัตว์โดยตรงหากมีความจำเป็นต้องสัมผัสควรสวมถุงมือยางทุกครั้ง รวมทั้งสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด เพื่อป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย สำหรับบางช่วงอาจมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมหรือในช่วงที่คลื่นกระแสลมตะวันตกเคลื่อนผ่าน เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งแจ้งในตอนกลางคืน เพราะอาจทำให้สัตว์ที่ไม่แข็งแรงตายได้ ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์ในโรงเรือนควรทำแผงกำบังลมหนาวให้กับสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะสัตว์ที่ยังเล็กควรเพิ่มอุณหภูมิภายในโรงเรือนเนื่องจากสัตว์ที่ยังเล็กมีความต้านทานยังมีน้อยอาจเป็นโรคได้ง่ายกว่าสัตว์ที่โตเต็มวัย นอกจากนี้ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคที่จะเกิดในฤดูหนาวให้กับสัตว์เลี้ยง และหลีกเลี่ยงการเคลื่อนย้ายสัตว์ เนื่องจากในช่วงฤดูหนาวอุณหภูมิที่ลดลงทำให้สัตว์เครียดส่งผลกระทบต่อระบบภูมิคุ้มกันในร่างกาย ทำให้สัตว์อ่อนแอ โดยเฉพาะสัตว์ที่ต้องเดินทางหรือเคลื่อนย้าย สัตว์ตัวที่ไม่แข็งแรงจะไม่มีภูมิต้านทานโรคต่างๆ ทำให้ติดเชื้อได้ง่าย และทำให้โรคระบาดแพร่ไปยังพื้นที่อื่นๆ โดยเฉพาะโรคคอบวมและโรคปากและเท้าเปื่อย เป็นต้น

ส่วนผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำในฤดูหนาวช่วงที่อุณหภูมิลดลง โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุม หรือช่วงที่มีคลื่นกระแสลมตะวันตกเคลื่อนผ่าน จะทำให้อุณหภูมิลดลงจนมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดทำให้อุณหภูมิน้ำลดลง ส่งผลให้สัตว์น้ำจะเครียดและกินอาหารได้น้อยลง เป็นเหตุให้สัตว์น้ำโตช้า และอาหารที่เหลือจะทำให้น้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่จะอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย เกษตรกรควรลดปริมาณอาหารลง และควรให้อาหารสัตว์น้ำในช่วงสายหรือในช่วงที่มีอุณหภูมิสูงขึ้นจะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้มากขึ้นส่งผลให้สัตว์น้ำโตได้ดีขึ้น และควรหลีกเลี่ยงการเคลื่อนย้ายสัตว์น้ำในช่วงที่อุณหภูมิต่ำ เพราะจะทำให้สัตว์น้ำเครียด ภูมิคุ้มกันจะลดลง สัตว์น้ำอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศแห้งและบางช่วงจะมีลมแรงทำให้น้ำระเหยได้มาก ส่งผลให้ปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงลดลง ความเข้มข้นของสภาพน้ำในบ่อเลี้ยงเปลี่ยนแปลง เกษตรกรควรหมั่นสังเกตสภาพน้ำและปรับสภาพน้ำให้เหมาะสมกับสัตว์น้ำที่เลี้ยง และดูแลจำนวนสัตว์น้ำที่เลี้ยงให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มีอยู่หากปริมาณน้ำมีน้อยจะทำให้สัตว์น้ำอยู่อย่างแออัดส่งผลให้สัตว์น้ำอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีฝนเพิ่มขึ้นผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำไม่ควรปล่อยให้หน้าฝนที่ตกบนดินไหลลงบ่อ เพราะจะทำให้สภาพน้ำเปลี่ยนสัตว์น้ำปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย และคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น ผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออก และอ่าวไทยตอนบน ควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และถ้าสัตว์น้ำโตได้ขนาดควรทยอยจับขายไปก่อนบางส่วน เพื่อลดความเสี่ยงต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และควรติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวพยากรณ์อากาศเพื่อการเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาจากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อไม้ผล

สำหรับบริเวณประเทศไทยตอนบนในช่วงฤดูหนาว โดยเฉพาะในระยะต้นฤดู ไม้ผลที่อยู่ในระยะเตรียมออกดอก เช่น ลิ้นจี่และลำไย เป็นต้น เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชบริเวณโคนต้นให้โล่งเตียน เพื่อให้ดินแห้ง งคให้น้ำ เพื่อให้ต้นไม้ผลเตรียมแทงช่อดอก เมื่ออุณหภูมิอากาศลดลงจนมีความหนาวเย็นและยาวนานเพียงพอ จะทำให้ไม้ผลดังกล่าวแทงช่อดอก และเกษตรกรควรรองก้นหลุมดินคอกขี้และปุ๋ยคอกก่อนแล้วค่อยให้น้ำ โดยให้น้ำครั้งละน้อยๆแล้วค่อยเพิ่มปริมาณขึ้น เพราะหากให้น้ำจะทำให้ดอกเหี่ยวแห้งการติดผลลดลง และในช่วงที่ดอกบาน เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการใช้สารฆ่าแมลง เพราะจะทำให้แมลงต่างๆ เช่น ผึ้ง และชันโรม เป็นต้น มาช่วยผสมเกสร ทำให้การติดผลดีขึ้น สำหรับไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต เนื่องจากระยะนี้ปริมาณน้ำระเหยมาก เกษตรกรควรคลุมดินบริเวณโคนต้นพืชและบริเวณแปลงปลูกพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน และอุณหภูมิดิน แต่ไม่ควรคลุมจนชิดบริเวณโคนต้นพืชจนเกินไป เพราะอาจทำให้โรคและศัตรูพืชในวัสดุที่คลุมดินลุกลามไปสู่ต้นพืชได้ สำหรับในบางช่วงอาจมีหมอกและน้ำค้าง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของราแป้งและราสีน้ำตาลในไม้ผล เช่น องุ่น มะม่วง และทุเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันโรคราดำในมะม่วง หากพบโรคราดำควรฉีดพ่นด้วยน้ำจะทำให้ลดการระบาดของโรคราดำลงไปได้แต่ไม่ควรฉีดน้ำแรงเกินไปโดยเฉพาะบริเวณช่อดอกเพราะอาจทำให้ช่อดอกหักการติดผลลดลงได้ สำหรับในช่วงที่อุณหภูมิต่ำสุดลดลง เกษตรกรควรคลุมดินด้วยวัสดุสีเข้ม เพื่อรักษาอุณหภูมิดิน และเนื่องจากสภาพอากาศที่แห้งในบางช่วง โดยเฉพาะในพื้นที่ซึ่งอุณหภูมิสูงกว่า 20 องศาเซลเซียส เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนที่อ่อนของพืช ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ตาดอกเหี่ยวแห้ง การออกดอกและติดผลลดลงได้

สำหรับภาคใต้ทางตอนบนของภาคสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ในไม้ผล เช่น ชมพู่ และมะม่วง เป็นต้น โดยศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืช ทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะเพลี้ยจักจั่นในมะม่วงอาจดูดกินน้ำเลี้ยงและถ่ายมูลไว้ เมื่ออุณหภูมิและความชื้นเหมาะสมจะทำให้เกิดโรคราดำได้ โดยเฉพาะในช่วงที่มีหมอกลงจัด หากพบโรคดังกล่าว เกษตรกรควรฉีดพ่นด้วยน้ำจะทำให้โรสดังกล่าวโรคลดลงได้ สำหรับทางตอนกลางและตอนล่างของภาคจะมีฝนตกชุก กับมีฝนตกหนักบางพื้นที่ อาจทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมในสวนผลไม้ได้ โดยเฉพาะพื้นที่การเกษตรที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้น้ำท่วมขังบริเวณโคนต้นไม้ผลเป็นเวลานานเกิน 7 วัน เพราะจะทำให้รากพืชเน่าต้นพืชตายได้ และในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรครากเน่าโคนเน่าในไม้ผล โรคใบดก ในทุเรียน โรคราสีชมพูในลองกอง เป็นต้น ซึ่งโรสดังกล่าวมีระบาดในช่วงฤดูฝน โดยดูแลสวนให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อลดความชื้นภายในบริเวณสวน แสงแดดสามารถส่องได้ทั่วต้นเพื่อลดความชื้นบริเวณทรงพุ่ม และโคนต้นทำให้ดินแห้งเร็ว ลดความชื้นสะสมภายในสวนป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา รวมทั้งไม่ควรกองเปลือกและผลที่เน่าเสียไว้ในบริเวณสวน และควรเก็บกวาดใบและกิ่งที่ร่วงหล่นหรือมีศัตรูพืชและโรคพืชทำลายไปกำจัดโดยเผาหรือฝังให้ลึก เพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งสะสมของโรคและศัตรูพืช และหากพบการระบาดของโรคควรรีบควบคุมโรคก่อนระบาดเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งจะยากต่อการควบคุม

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อกาแฟและยางพารา

บริเวณประเทศไทยตอนบน สำหรับในระยะต้นฤดูอาจมีฝนตกในบางวัน เกษตรกรที่ปลูกกาแฟควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน เช่น หนอนเจาะต้น หนอนกัดกินเปลือกโคนต้น และหนอนม้วนใบในกาแฟต้นอ่อน ซึ่งจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืชทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโต และในช่วงต้นฤดูหนาวเป็นช่วงต่อจากฤดูฝนวัชพืชต่างๆจะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและอาหารจากต้นกาแฟที่ปลูก และเป็นการตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากศัตรูพืชและโรคพืชบางชนิดจะเจริญเติบโตได้ในวัชพืช สำหรับในช่วงกลางและปลายฤดูสภาพอากาศจะแห้งเกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยอ่อน และเพลี้ยหอย เป็นต้น ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันโรคใบจุด ซึ่งโรคนี้สามารถเป็นได้ในทุกฤดูแต่จะพบมากในช่วงฤดูแล้ง สำหรับในช่วงฤดูหนาวอากาศแห้งโดยเฉพาะในช่วงมีลมแรงทำให้ปริมาณน้ำระเหยได้มาก เกษตรกรควรคลุมดินบริเวณโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดินรักษาความชื้นภายในดิน และการคลุมดินจะเป็นการรักษาอุณหภูมิดินไม่ให้เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว แต่ควรคลุมดินให้ห่างจากโคนต้นพืช 10 ถึง 20 เซนติเมตร เพื่อป้องกันเชื้อโรคและศัตรูพืชในวัสดุที่คลุมดินลุกลามไปสู่ต้นกาแฟ อนึ่งสภาพอากาศจะแห้งและในบางช่วงอาจมีลมแรง เกษตรกรที่ปลูกยางพาราควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก และโรยเก็บพืชผลทางด้านการเกษตร เพื่อป้องกันไฟลุกลามจากบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งควรหลีกเลี่ยงการจุดไฟในแปลงปลูกพืชหากมีความจำเป็นต้องจุดไฟเพื่อใช้งาน ควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย

ส่วนภาคใต้ ในช่วงนี้จะเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าวจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางด้านภาคใต้ฝั่งตะวันตก กับจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากได้บางพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีกำลังแรงหรือในช่วงที่ร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่าน ซึ่งจะทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง ชาวสวนกาแฟควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคราสนิม โรครากขาว โรคเน่าคอดิน และโรคเน่าแห้ง เป็นต้น โดยควรดูแลสวนให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก รวมทั้งเก็บกวาดใบ และส่วนของต้นที่เป็นโรคและแมลงทำลายไปกำจัดให้ถูกวิธี โดยเผาหรือฝังให้ลึก ไม่ควรปล่อยไว้ในสวน เพื่อเป็นการตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช สำหรับ เกษตรกรที่ปลูกยางพาราในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคหน้ำกรีดยาง โรคใบยางร่วงลูกยางเน่า และโรคราสีชมพู เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ต้นพืชเสียหาย ผลผลิตลดลง โดยดูแลสวนให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อลดความชื้นสะสมภายในสวน และหากพบการระบาดของโรค ควรรีบควบคุมโรคก่อนจะระบาดไปสู่ต้นอื่นๆ และระบาดเป็นบริเวณกว้าง ซึ่งจะยากต่อการควบคุมและสิ้นเปลืองงบประมาณในการกำจัด

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก

สำหรับบริเวณประเทศไทยตอนบนในช่วงต้นฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรที่ปลูกพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผัก ควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ซึ่งจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ สำหรับในบางช่วงอาจมีหมอกและน้ำค้างในตอนเช้ากับมีหมอกหนาในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงอ่อนกำลังลง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคราแป้งและโรคราน้ำค้าง เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ต้นพืชเสียหาย ผลผลิตด้อยคุณภาพ สำหรับในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง หากในพื้นที่มีอุณหภูมิสูงกว่า 20 องศาเซลเซียส เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำจากพืช ทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ เนื่องจากระยะนี้ (ฤดูหนาว) ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย เกษตรกรควรใช้น้ำที่เก็บกักไว้อย่างประหยัด โดยให้น้ำพืชครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยๆ ครั้ง และควรให้น้ำพืชในช่วงเย็น เพื่อลดอัตราการสูญเสียน้ำโดยการระเหย เว้นแต่บริเวณที่เอกเขายอดดอย และยอดภู ที่อากาศหนาวจัดจนมีโอกาสดเกิดน้ำค้างแข็ง เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชในช่วงเย็น และถ้า เพราะเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็ง จะทำให้ท่อลำเลียงน้ำของพืชเสียหาย ต้นพืชเสียหายได้ และควรคลุมพื้นที่เพาะปลูกด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน และในช่วงที่อุณหภูมิลดลงจนต่ำมาก เกษตรกรควรคลุมบริเวณแปลงปลูกด้วยวัสดุสีเข้ม เพื่อเพิ่มอุณหภูมิดิน

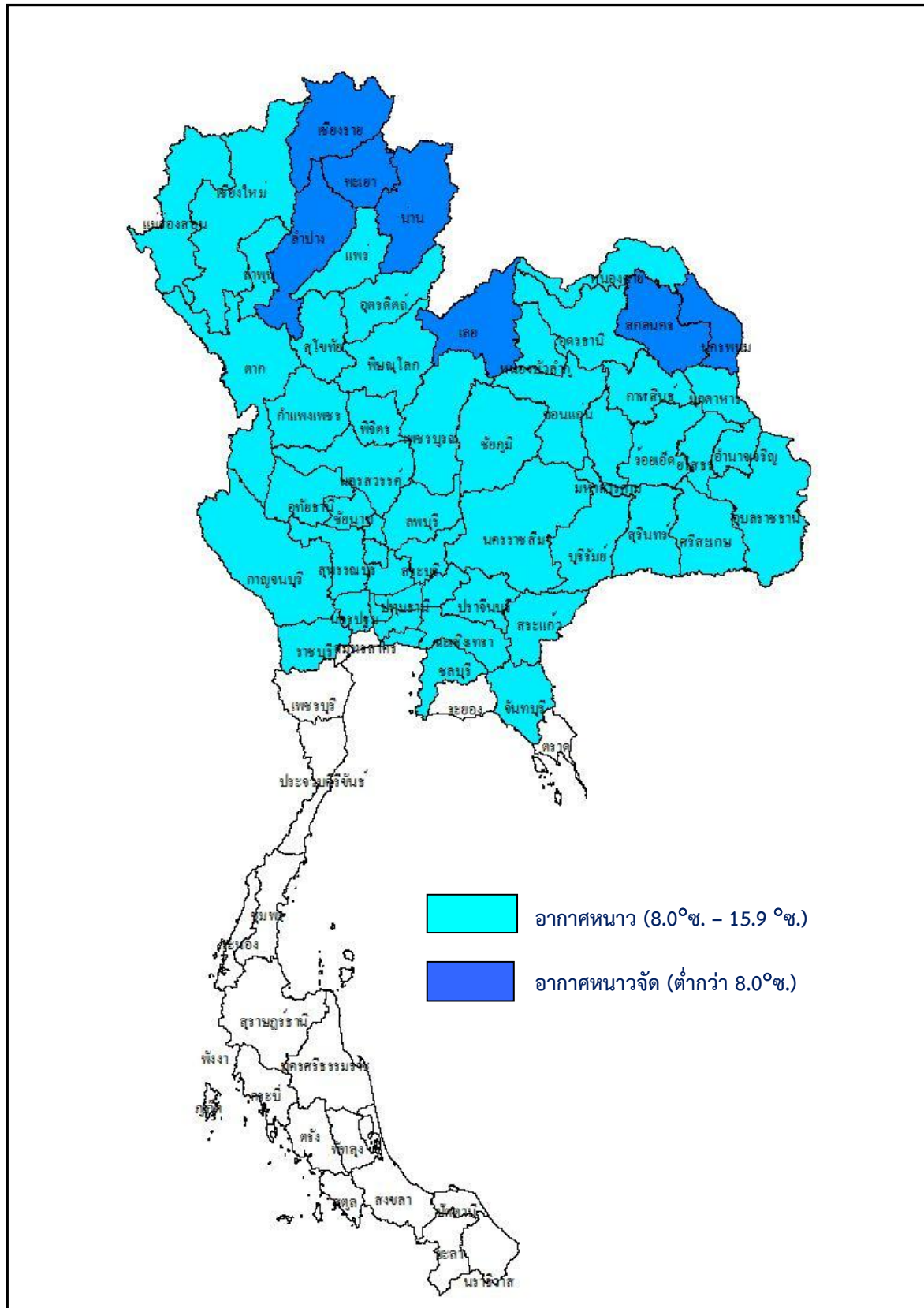
สำหรับภาคใต้ทางตอนบนของภาคสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ในพืช ไร่ ไม้ดอก และพืชผัก ซึ่งจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง ส่วนทางตอนกลางและตอนล่างของภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกชุก และในบางพื้นที่อาจมีฝนตกหนักถึงหนักมาก เกษตรกรควรทำทางระบายน้ำออกจากพื้นที่เพาะปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังในแปลงปลูกนาน ทำให้รากพืชขาดอากาศต้นพืชตายได้ สำหรับในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา ซึ่งมักระบาดในช่วงฤดูฝน ทำให้ต้นพืชเสียหาย ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ ดังนั้น เกษตรกรควรดูแลแปลงปลูกให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องได้ทั่วถึง เพื่อลดความชื้นภายในพื้นที่เพาะปลูก และหากทำได้ เกษตรกรควรหันหัวแปลงปลูกไปตามทิศทางลม เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ลดความชื้นสะสมภายในพื้นที่ปลูก นอกจากนี้ เกษตรกรควรหมั่นสังเกตบริเวณแปลงปลูก หากพบการระบาดของโรคและศัตรูพืชควรรีบกำจัดก่อนจะระบาดลุกลามเป็นบริเวณกว้าง

.....

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อข้าวนาปี

สำหรับในช่วงฤดูหนาว ข้าวนาปีจะอยู่ในระยะออกรวงและเก็บเกี่ยว โดยในระยะต้นฤดู ข้าวนาปีที่อยู่ในระยะออกรวง ซึ่งในขณะที่ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง ชาวนาควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน โดยเฉพาะหนอนกระทู้คอรวง หรือควายพระอินทร์ ซึ่งมีระบาดในช่วงที่ข้าวออกรวง โดยเฉพาะถ้าพื้นที่ใดมีฝนตกหนักในเดือนกันยายนถึงตุลาคม จนเกิดสภาวะน้ำท่วมหลังน้ำลดพอดันข้าวออกรวง ก็เกิดการระบาดของหนอนกระทู้ดังกล่าว โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ซึ่งหนอนดังกล่าวจะออกหากินในตอนกลางคืน ส่วนในตอนกลางวันจะหลบซ่อนตัวอยู่ตามกอหญ้าหรือโคนต้นข้าว นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคไหม้ ซึ่งสามารถเกิดได้ตั้งแต่ระยะกล้าจนถึงออกรวง โดยเชื้อของโรคดังกล่าวจะทำให้เกิดแผลคล้ายรูปตา โดยบริเวณใบ ข้อต่อของใบ กาบใบ ข้อ ปล้อง คอรวง ระแงะ และที่เมล็ด โดยเฉพาะเมื่อสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 24-32 องศาเซลเซียส ความชื้นเกินกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น นอกจากนี้ควรระวังและป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดอื่นๆ เช่น โรคลำต้นเน่า โรคเน่าข้อต่อของใบ โรคกาบใบเน่า และโรคดอกกระถิน เป็นต้น นอกจากนี้ควรกำจัดวัชพืช รอบๆ แปลงนา เช่น ข้าวป่า ข้าวหน ถั่ว ไซ หญ้าแดง และหญ้าชันกาด เป็นต้น เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งอาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากโรคและศัตรูพืชบางชนิดอาจเจริญเติบโตในวัชพืชในบางช่วงชีวิต รวมทั้งควรอนุรักษ์ ศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช เช่น แมลงปอ แมงมุม ผีเสื้อ แมลงผู้ ตัวห้ำ และตัวเบียนต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งอนุรักษ์สัตว์น้ำ สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำต่างๆ เช่น กบ เขียด และปลา เป็นต้น เพื่อช่วยกำจัดศัตรูพืชตามธรรมชาติในแปลงนา สำหรับพื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทานเกษตรกรควรเลือกปลูกพืชที่อายุการเก็บเกี่ยวสั้นและใช้น้ำน้อยแทนการปลูกข้าวนาปี เนื่องจากระยะต่อไปจะเป็นช่วงแล้ง ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง

บริเวณที่มีโอกาสเกิดอากาศหนาวและหนาวจัดในช่วง
เดือนธันวาคม 2560 – มกราคม 2561

ที่มา: ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา